

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1

Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης

περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

περιφέρεια

Δυτικής Μακεδονίας

περιφέρεια

Ηπείρου

περιφέρεια

Θεσσαλίας

περιφέρεια

Ιονίων Νήσων

περιφέρεια

Δυτικής Ελλάδας

περιφέρεια

Στερεάς Ελλάδας

περιφέρεια

Πελοποννήσου

περιφέρεια

Βορείου Αιγαίου

περιφέρεια

Νοτίου Αιγαίου

περιφέρεια

Κρήτης

περιφέρεια

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μελέτη ανατέθηκε από τον Ε.Ο.Τ. τον Ιανουάριο 2002 στο γραφείο μελετών Γιώργος Γιαννέλης με ειδικό σύμβουλο την EURICON ΕΠΕ, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στο πρώτο μέρος της μελέτης γίνεται διάγνωση του δυναμικού της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση των υφιστάμενων πόρων, της τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος, καθώς και εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας ειδικών περιοχών. Στη συνέχεια αναλύονται τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης, επισημαίνονται οι ευκαιρίες και οι απειλές που αντιμετωπίζει το τουριστικό δυναμικό της περιφέρειας και διερευνάται η δυνητική ζήτηση.

Στο δεύτερο μέρος προτείνεται η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας, καθορίζονται στόχοι και άξονες προτεραιότητας και καταστρώνεται πρόγραμμα δράσης.

1. ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

1.1. Αξιολόγηση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με πληθυσμό 610.254 κατοίκους και έκταση 14.157,5 τ.χλμ, αποτελεί μια από τις ακριτικές περιφέρειες της χώρας που έχει εντωμεταξύ μετατραπεί σε σημαντικό συγκοινωνιακό και ενεργειακό κόμβο της χώρας.

Η Περιφέρεια, κατά τα άλλα, παρουσιάζει τα τυπικά χαρακτηριστικά μιας αγροτικής περιοχής. Ο τουριστικός κλάδος, εάν και μικρός σε μέγεθος, παρουσιάζει παρόλα αυτά μια σημαντική εξέλιξη τα 6 τελευταία χρόνια.

Εξετάζοντας τους φυσικούς και ανθρωπογενείς πόρους της περιοχής, όπως βουνά, δάση, πλούσια χλωρίδα και πανίδα, υγροβιότοποι και άλλες περιοχές ειδικής προστασίας, παραδοσιακοί οικισμοί, μνημεία, μουσεία κ.λ.π., διαπιστώθηκε ότι η περιφέρεια είναι ιδιαίτερα πλούσια και σε ότι αφορά το πλήθος και την ποικιλία των πόρων αυτών, αλλά και ότι οι φυσικοί πόροι παραμένουν ουσιαστικά ανέγγιχτοι, διατηρώντας τη φυσιογνωμία του "παρθένου".

Μετά την καταγραφή και αξιολόγηση των τουριστικών πόρων της περιοχής, η μελέτη συνήγαγε το συμπέρασμα ότι με την κατάλληλη αξιοποίηση των πόρων αυτών είναι δυνατόν να ξεκινήσει για την περιφέρεια μια διαδικασία τουριστικής ανάπτυξης που ξεφεύγει από το δίπτυχο ήλιος - θάλασσα που δεν είναι μόνον κυρίαρχο για το σύνολο της χώρας, αλλά και για την σημερινή κατάσταση του τουρισμού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

1.2. Αξιολόγηση της υφιστάμενης τουριστικής προσφοράς και της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης λειτουργούν 331 ξενοδοχειακές μονάδες, οι οποίες περιλαμβάνουν 8.690 δωμάτια και 16.579 κλίνες. Η πλειοψηφία των μονάδων βρίσκεται στον νομό Καβάλας ο οποίος συγκεντρώνει το 69% του συνόλου των καταλυμάτων και το 64% του συνόλου των δωματίων και των κλινών. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην παρουσία μεγάλης τουριστικής προσφοράς στη Θάσο και στην πόλη της Καβάλας.

Ακολουθεί ο νομός Έβρου με 18% σε μονάδες και 21% στα δωμάτια και στις κλίνες. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην σημαντική ανάπτυξη που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια η τουριστική προσφορά της Σαμοθράκης και της Αλεξανδρούπολης - Ν. Χιλής. Σε μεγάλη απόσταση οι νομοί Ροδόπης, όπου η συμμετοχή στο σύνολο του αριθμού μονάδων είναι 6% και στη συνολική δυναμικότητα είναι 7%, Ξάνθης (με ποσοστά αντίστοιχα 3% και 6%) και στην τελευταία θέση βρίσκεται ο νομός Δράμας με συμμετοχή 4% στον αριθμό μονάδων και μόλις 3% στα δωμάτια και κλίνες της Περιφέρειας. Στους τελευταίους τρεις Νομούς, τα τουριστικά καταλύματα χωροθετούνται κυρίως στις πρωτεύουσες των Νομών.

Όσον αφορά την κατανομή των ξενοδοχειακών μονάδων της περιφέρειας σε κατηγορίες, παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία αυτών ανήκουν στην Γ' κατηγορία (174 μονάδες, ποσοστό 53%). Ακολουθεί η Δ' και η Β' κατηγορία με ποσοστά 18% και 17% αντίστοιχα, η Ε' κατηγορία συγκεντρώνει το 9% των ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ενώ στην Α' κατηγορία συγκεντρώνεται μόλις το 5% του συνόλου των καταλυμάτων.

Ο νομός Καβάλας και ειδικότερα η Θάσος και τα παράλια της Καβάλας αποτελούν τους κατ'εξοχήν τόπους υποδοχής και φιλοξενίας των αλλοδαπών της Περιφέρειας. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι η Θάσος είναι ένας γνωστός τουριστικός προορισμός, αλλά και στην ύπαρξη του Αεροδρομίου της Χρυσούπολης, το οποίο δέχεται πτήσεις κανονικές και charter από το εξωτερικό. Οι υπόλοιποι νομοί δεν έχουν να παρουσιάσουν μέχρι σήμερα σημαντικά δείγματα γραφής όσον αφορά την προσέλευση ξένων τουριστών, παρά τις όποιες μικρές προσπάθειες που έγιναν στον νομό Δράμας και Ροδόπης.

Ο βαθμός πληρότητας των ξενοδοχειακών μονάδων την πενταετία 1996-2000 είναι αρκετά χαμηλός και κυμαίνεται από 45-50 %.

Ζώνες Τουριστικής Ανάπτυξης

Η μελέτη ενέταξε στη συνέχεια ορισμένες περιοχές της Περιφέρειας σε "ζώνες τουριστικής ανάπτυξης". Η ένταξη των περιοχών σε ζώνες προσδιόρισε ουσιαστικά και το βαθμό τουριστικής ανάπτυξης που έχουν πετύχει. Επίσης προσδιόρισε εκείνες που, κάτω από προϋποθέσεις, έχουν προοπτικές να αποτελέσουν ένα τουριστικό προορισμό, ακολουθώντας την πορεία ενός κύκλου ζωής που είναι αντίστοιχος με τον "κύκλο ζωής των προϊόντων".

Στην περιοχή μελέτης εντοπίστηκαν και χωροθετήθηκαν οι παρακάτω Ζώνες:

- Όριμη τουριστικής ανάπτυξης: Θάσος, Καβάλα - Ν. Πέραμος
- Αναπτυσσόμενες Ζώνες: Αλεξανδρούπολη - Ν. Χιλή, Σαμοθράκη, Ξάνθη
- Ζώνες δυναμικής τουριστικής ανάπτυξης: Παγγαίο, Φαλακρό, Παρανέσι - Σταυρούπολη, Άβδηρα, Παραλία Κομοτηνής έως Αλεξανδρούπολη, Ορεινός Έβρος
- Αναξιοποίητες Ζώνες: Β. Έβρος, Ορεινή Ροδόπη, Ορεινή Ξάνθη, Οφρύνιο - Ν.Πέραμος).

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ - 2003

ΤΑΞΗ	ΑΑ	Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΝΑΔΕΣ	0	15	55	174	58	29	331
ΔΩΜΑΤΙΑ	0	1.121	2.485	3.175	1.004	365	8.690
ΚΛΙΝΕΣ	0	2.164	4.711	7.102	1.894	708	16.579

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΝΑ ΝΟΜΟ - 2003

ΝΟΜΟΣ	μονάδες	μερίδιο	δωμάτια	μερίδιο	κλίνες	μερίδιο
Έβρου	59	18%	1.798	21%	3.405	21%
Ροδόπης	19	6%	575	7%	1.075	6%
Ξάνθης	11	3%	486	6%	960	6%
Δράμας	12	4%	300	3%	566	3%
Καβάλας	230	69%	5.531	64%	10.573	64%
Σύνολο	331	100%	8.690	100%	16.579	100%

1.3. Εκτίμηση της "φέρουσας ικανότητας" συγκεκριμένων περιοχών της περιφέρειας ως προς την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Η μελέτη επέλεξε ορισμένες περιοχές προκειμένου για αυτές να υπολογίσει τη χωρητικότητά τους (φέρουσα ικανότητα), δηλαδή να προσδιορίσει εκείνο το όριο, που εφόσον ξεπεραστεί θα δημιουργηθούν προβλήματα απαξίωσης της περιοχής του τουριστικού προορισμού.

Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιήθηκε με μια συγκεκριμένη μεθοδολογία που επελέγη από την Ομάδα Μελέτης και βασίστηκε σε ανάλογες μελέτες που πραγματοποιήθηκαν κατ' ανάθεση της UNEP (UNITED NATIONS ENVIRONMENTAL PROGRAMME).

Οι περιοχές υπολογισμού της χωρητικότητας που προέκυψαν είναι:

- α) το νησί της Θάσου
- β) η Παραλιακή Περιοχή Καβάλας - Ν. Περάμου
- γ) το νησί της Σαμοθράκης.

Από τον υπολογισμό προέκυψε το όριο της χωρητικότητας, και η μελέτη υπέδειξε, με βάση "πρότυπα σενάρια" που είχαν εκπονηθεί, τους βασικούς άξονες που πρέπει να ακολουθηθούν προκειμένου να επιτευχθεί και στις τρεις επιλεγείσες περιοχές, μια βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από τον Τουρισμό.

Από τον υπολογισμό της φέρουσας ικανότητας προκύπτει ότι η Θάσος έχει ήδη ξεπεράσει τη μέγιστη χωρητικότητά της και υφίστανται πλέον έντονα φαινόμενα κορεσμού. Η Παραλιακή Περιοχή Καβάλας - Ν. Περάμου τείνει προς τα όρια της μέγιστης χωρητικότητας ενώ η Σαμοθράκη έχει ακόμα αρκετό περιθώριο Ανάπτυξης της τουριστικής της δραστηριότητας.

1.4. Ανάλυση των ευρύτερων επιπτώσεων του τουρισμού στην οικονομία, την τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον της περιφέρειας.

Η μελέτη δεν παρέλειψε να εξετάσει και περιοχές που είναι υγροβιότοποι ή περιοχές ειδικής προστασίας. Η εξέταση αυτή αφορά τις επιδράσεις που μπορεί να έχει ο τουρισμός εκτός των ορίων, αλλά ακόμη και εντός των ορίων των ευαίσθητων αυτών - από πλευράς οικολογικών επιπτώσεων - περιβάλλον.

Η Ομάδα Μελέτης κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στους υγροβιότοπους του Δέλτα του Νέστου και της Λιμνοθάλασσας του Πόρτο Λάγους, έχουν καταγραφεί σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη του τουρισμού, μέσα και γύρω από τους υγροβιότοπους. Στο Δάσος της Δαδιάς επίσης, έχουν καταγραφεί σημαντικές αλλοιώσεις του περιβάλλοντος ακόμα και από την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού όπως η περιήγηση και η ιππασία.

1.5. Ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών της σημερινής τουριστικής ανάπτυξης.

Η ανάλυση SWOT για την Περιφέρεια επιβεβαίωσε τις σοβαρές προοπτικές της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού σε όλες τους τις εκφάνσεις. Ειδικότερα, εντόπισε σοβαρό απόθεμα φυσικών πόρων που είναι κατάλληλοι για οικότουρισμό.

Τα πλεονεκτήματα ή ισχυρά σημεία της περιφέρειας όσον αφορά στον τουριστικό τομέα εντοπίζονται:

- Παρθένο φυσικό περιβάλλον και σημαντικοί αρχαιολογικοί και πολιτισμικοί πόροι, με έντονη παρουσία και διαφοροποίηση
- Στρατηγική γεωγραφική θέση της ως συγκοινωνιακού και ενεργειακού κόμβου μεταξύ Δ. Ευρώπης, Βαλκανίων, Μ. Ανατολής
- Ο τοπικός πληθυσμός διάκειται ευνοϊκά στην ιδέα ανάπτυξης του τουρισμού
- Σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης αυτόνομων ή συνδυασμένων πακέτων τουριστικών υπηρεσιών, κατά ενότητες ή κατά θέμα.

Τα μειονεκτήματα ή αδυναμίες της περιφέρειας προσδιορίζονται στα εξής:

- σημαντική υστέρηση σε τουριστικές υποδομές
- Ξενοδοχειακή υποδομή με σημαντικές ελλείψεις:
 - * Ξενοδοχειακό δυναμικό με μέσο όρο ηλικίας 15 έτη
 - * λειτουργία σε συνθήκες έντονης εποχικότητας και κατ' επέκταση πολύ χαμηλή πληρότητα σε εποχές εκτός αιχμής
 - * μικρή διάρκεια της εποχής αιχμής - ιδιαίτερα για τη Σαμοθράκη και τη Θάσο
 - * αδυναμία "ανοίγματος" της τοπικής ξενοδοχειακής βιομηχανίας στις αγορές του εξωτερικού (με εξαίρεση τη Θάσο, Καβάλα).

- περιορισμένη εφαρμογή τεχνικών μάρκετινγκ από τη τουριστική βιομηχανία
- αδυναμίες σε οργάνωση και διαχείριση των τουριστικών επιχειρήσεων
- έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και απουσία τουριστικής συνείδησης
- έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού
- η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης είναι σχετικά "άγνωστος" τουριστικός προορισμός στην Ελλάδα και το εξωτερικό και η περιοχή δεν διαθέτει συγκεκριμένη "εικόνα". Το ή τα τουριστικά προϊόντα της Περιφέρειας χαρακτηρίζονται από πολυποικιλία και πολυδιάσταση
- περιορισμένη προβολή των τουριστικών της πόρων
- έντονος ανταγωνισμός που διαμορφώνεται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
- απόσταση από τα τουριστικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

1.6. Διερεύνηση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων αξιοποίησης, αναβάθμισης και προβολής του τουριστικού δυναμικού της περιφέρειας.

Οι διαγραφόμενες ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιηθούν εντοπίζονται:

- στη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης
- στην ολοκλήρωση σημαντικών θεσμικών ρυθμίσεων
- στην βελτίωση του ευρύτερου πολιτικού και οικονομικού περιβάλλοντος
- στη διεθνή τάση για στροφή των τουριστικών προτιμήσεων που υπάρχουν στην περιφέρεια σε αφθονία
- στην ύπαρξη σημαντικών χρηματοδοτικών μέσων για την υλοποίηση των διαφόρων επενδυτικών πρωτοβουλιών του τουριστικού τομέα.

Εφόσον συνεκτιμηθούν οι πολύ σημαντικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται, η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η τουριστική ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί παράλληλα με τον παραθεριστικό τουρισμό και με τον οικοτουρισμό και τις λοιπές μορφές εναλλακτικού τουρισμού.

1.7. Εξέταση των απειλών και εντοπισμός προβληματικών ζωνών και τομέων.

Οι απειλές που μπορούν να εμποδίσουν την αναπτυξιακή προσπάθεια του τουριστικού τομέα της περιοχής εντοπίζονται κατά κύριο λόγο

- στο εξωτερικό περιβάλλον, με την αστάθεια στα κοινωνικοοικονομικά μεγέθη των γειτονικών περιοχών και στην πιθανή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ομοειδών προϊόντων και υπηρεσιών από αυτές (κυρίως της Τουρκίας και της Βουλγαρίας).
- στο εσωτερικό περιβάλλον, με την υιοθέτηση ευκαιριακών αναπτυξιακών πρακτικών "γρήγορου κέρδους" και κατά συνέπεια βλαπτικών προς τη συνολική προσπάθεια της ορθολογικής τουριστικής ανάπτυξης.

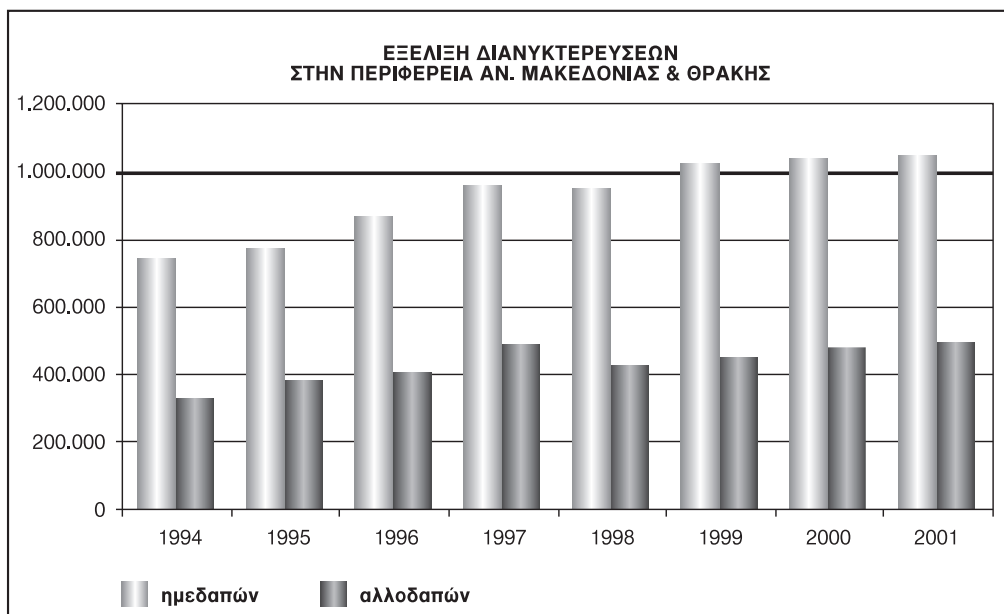
1.8. Διερεύνηση της δυνητικής ζήτησης, τόσο στις ξένες αγορές όσο και στο εσωτερικό.

Η συντριπτική πλειοψηφία των αφίξεων στα ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας κατανέμεται μεταξύ των ημεδαπών, η οποία κυμαίνεται από 81% - 84%, έναντι των αλλοδαπών, η συμμετοχή των οποίων ανέρχεται σε 19% - 16%. Εξάιρεση αποτελεί ο νομός Καβάλας, όπου η συμμετοχή των ημεδαπών είναι χαμηλότερη (70% - 65%) σε σχέση με αυτή των αλλοδαπών (35% - 30%).

Όσον αφορά τις διανυκτερεύσεις στο σύνολο της Περιφέρειας, η ποσοστιαία κατανομή ημεδαπών, κυμαίνεται από 66% έως 69%, έναντι των αλλοδαπών η συμμετοχή των οποίων ανέρχεται σε 34% - 32%.

Ως προς τις εθνικότητες των αλλοδαπών που αφίχθησαν στα ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας, παρατηρείται ότι την συντριπτική πλειοψηφία καταλαμβάνουν οι Ευρωπαίοι, παρόλο που κατά την διάρκεια της πενταετίας 1996-2000 η συμμετοχή τους παρουσιάζει μείωση (85,40% το 1996 και 72,75% το 2000).

Από τους Ευρωπαίους επισκέπτες, στις πρώτες θέσεις βρίσκονται οι Άγγλοι και οι Γερμανοί με σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες εθνικότητες. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέλιξη των αφίξεων των επισκεπτών από τις χώρες της Ασίας, οι οποίες σημειώνουν σημαντική αύξηση κατά την διάρκεια της εξεταζόμενης πενταετίας (από 7,44% το 1996, σε 17,83% το 2000) κυρίως λόγω της αύξησης των αφίξεων των Τούρκων επισκεπτών. Τέλος, οι αφίξεις των Αμερικάνων τουριστών αποτελούν πολύ μικρή συμμετοχή στο σύνολο των αφίξεων της Περιφέρειας (4,86% το 2000 εκ των οποίων το 2,63% προέρχεται από τις Η.Π.Α.).

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.1. Καθορισμός στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας.

Η πρόταση αυτή στηρίζεται τόσο στα συμπεράσματα της Α' Φάσης όπως προκύπτουν μέσα από τη S.W.O.T. ανάλυση και την εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας όσο και στις γενικότερες προοπτικές του τουριστικού τομέα, όπως αυτές προδιαγράφονται στα κείμενα των τουριστικών πολιτικών και στις προτεραιότητες των διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Βασικό δομικό στοιχείο της πρότασης αποτελεί ο καθορισμός της Στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας και των παραγόντων που την επηρεάζουν.

Η S.W.O.T. ανάλυση και η εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας υπό την θεώρηση του επιλεγμένου εναλλακτικού σεναρίου της Βιώσιμης Ανάπτυξης καθόρισαν τόσο τον Κεντρικό Στόχο όσο και τους Ειδικούς Στόχους της μελέτης.

Η διαμόρφωση ενός τουριστικού μοντέλου με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη, την αειφορία και την ποιότητα αποτελεί τον Κεντρικό Στόχο, για την εξυπηρέτηση του οποίου διαμορφώθηκε ένα πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης δομημένο σε Άξονες, Μέτρα, Δράσεις και ενδεικτικά έργα.

Οι Ειδικοί Στόχοι οι οποίοι αποτελούν τον κεντρικό κορμό του προγράμματος και διασυνδέουν τις δράσεις μεταξύ τους αλλά και με τον κεντρικό στόχο έχουν άμεσα συνάφεια με την εθνική και περιφερειακή τουριστική πολιτική και λαμβάνουν παράλληλα υπόψη τις διεθνείς τουριστικές τάσεις. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος καλύπτουν αφενός τους συντελεστές ανάπτυξης του τουρισμού και αφετέρου το ίδιο το τουριστικό προϊόν και τους τρόπους προβολής του.

- Ειδικός Στόχος 1. Αύξηση της τουριστικής κίνησης και της πληρότητας των καταλυμάτων με παράλληλη επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Ειδικός Στόχος 2. Αύξηση των τουριστικών επενδυτικών πρωτοβουλιών κατά κύριο λόγο προς την κατεύθυνση της ποιοτικής βελτίωσης των εγκαταστάσεων και της ενσωμάτωσης σύγχρονων τεχνολογιών και καινοτομιών.
- Ειδικός Στόχος 3. Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Ειδικός Στόχος 4. Βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών
- Ειδικός Στόχος 5. Συστηματική και αποτελεσματική προβολή και προώθηση του τουριστικού αποθέματος της περιοχής.
- Ειδικός Στόχος 6. Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στον τουριστικό τομέα.
- Ειδικός Στόχος 7. Προστασία του περιβάλλοντος και αξιοποίηση της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.
- Ειδικός Στόχος 8. Ανάπτυξη και ολοκλήρωση των βασικών υποδομών πρόσβασης των τουριστικών πόρων.

Η εκπλήρωση του Κεντρικού Στόχου και των Ειδικών Στόχων προτείνεται να γίνει με το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που να διαρθρώνεται πάνω σε πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι με τη σειρά τους σε Μέτρα και Δράσεις.

Οι άξονες συνάδουν τόσο με την Τουριστική Πολιτική ενίσχυσης της ζήτησης και της προσφοράς σε εθνικό επίπεδο όσο και με την Περιφερειακή Πολιτική για τον τουρισμό, όπως εκφράζεται μέσα από το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του 3ου Π.Ε.Π. Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Επιπρόσθετα λήφθηκαν υπόψη ο σχεδιασμός και η οριστικοποίηση των επιχειρησιακών σχεδίων σημαντικών πρωτοβουλιών, όπως η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ και τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης των Αγροτικών Χώρων (Ο.Π.Α.Α.Χ.).

Οι Άξονες Προτεραιότητας του προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας είναι οι ακόλουθοι:

1. Ανάπτυξη και ποιοτική βελτίωση της συνολικής τουριστικής υποδομής του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Ο πρώτος Άξονας του Προγράμματος εστιάζεται στην ανάπτυξη και τη βελτίωση της τουριστικής υποδομής της Περιφέρειας, όπως διαμορφώνεται από τα αξιοθέατα και τις μονάδες φιλοξενίας - εστίασης - διασκέδασης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων.

Ουσιαστικά πρόκειται για ανταποδοτικές δραστηριότητες που υλοποιούνται ως επενδύσεις από φορείς ιδιωτικούς, κοινωνικούς ή αυτοδιοικητικούς με απώτερο σκοπό την ικανοποίηση και τη δραστηριοποίηση των επισκεπτών. Στα πλαίσια αυτά ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η δημόσια χρηματοδότηση, ενισχύοντας ουσιαστικά το ύψος του συνόλου των επενδύσεων.

2. Υποστήριξη παράλληλων ενεργειών και δραστηριοτήτων που προωθούν την τουριστική ανάπτυξη και διασυνδέουν το τουριστικό προϊόν με τα τοπικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

Ο δεύτερος Άξονας εστιάζεται στην υποστήριξη προωθητικών για την τουριστική ανάπτυξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην προσέλκυση επισκεπτών. Στα πλαίσια αυτά συγκαταλέγεται η ενίσχυση εκδηλώσεων (έθιμα, γιορτές, εκθέσεις κλπ.) τοπικού και κυρίως υπερτοπικού χαρακτήρα.

Σημαντική επίσης παράμετρο αποτελεί η διασύνδεση της παραγωγής με το συνολικό τουριστικό προϊόν. Συστηματική επιδίωξη, παράλληλη με την ανάπτυξη του τουρισμού, αποτελεί η ενίσχυση ορισμένων κλάδων της μεταποίησης (π.χ. τρόφιμα, μετάξι) που αποτελούν θύλακες οικονομικής δραστηριότητας για την περιοχή.

Η μεγιστοποίηση της συμβολής του Άξονα αυτού στην τουριστική ανάπτυξη επιτυγχάνεται μέσα από το συντονισμό της δράσης των εμπλεκόμενων φορέων (αυτοδιοίκηση, σύλλογοι, εθελοντικές ομάδες, παραγωγικές τάξεις) σε κλίμα συνεργασίας αλλά και γόνιμης ανταγωνιστικότητας.

3. **Αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού που εμπλέκεται στον τομέα της παροχής τουριστικών υπηρεσιών.**

Ο τρίτος Άξονας εστιάζεται στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού και περιλαμβάνει τρεις κύριες κατευθύνσεις. Πρόκειται για την εκπαίδευση του υφιστάμενου επιχειρηματικού δυναμικού αλλά και την εκπαίδευση νέων σε τουριστικά επαγγέλματα, με στόχο τη βελτίωση και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τέλος, επιδιώκει την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας των νέων και των γυναικών με την παροχή συνοδευτικών υπηρεσιών που αποσκοπούν στην άρση των όποιων μειονεκτημάτων, καθώς και στην στήριξη για την απόκτηση εμπειρίας.

4. **Ανάπτυξη, βελτίωση και ολοκλήρωση των υποδομών πρόσβασης στην περιοχή και διευκόλυνση της επισκεψιμότητας των τουριστικών πόρων.**

Στον τέταρτο Άξονα περιλαμβάνονται δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις αναφορικά με την πρόσβαση και την ενδοπεριφερειακή σύνδεση της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης προκειμένου να διευκολυνθεί η επισκεψιμότητα της περιοχής και των τουριστικών της πόρων.

5. **Προβολή - προώθηση του τουριστικού προϊόντος - Παρακολούθηση της πορείας του προγράμματος.**

Ο τελευταίος Άξονας παρεμβάσεων αναφέρεται στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος προβολής, προώθησης και παρακολούθησης του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας. Η υλοποίηση των προτεινόμενων ενεργειών αποτελεί κατεξοχήν αντικείμενο δραστηριότητας της Εταιρείας Τουρισμού Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, η οποία έχει συσταθεί και ξεκίνησε τη λειτουργία της με τη συμμετοχή του συνόλου σχεδόν των εμπλεκόμενων με τον τουρισμό φορέων της περιοχής.

2.2. Προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης των δημόσιων φορέων.

Κομβικό σημείο για την επιτυχία του προγράμματος και την αποτελεσματική εφαρμογή του αποτελεί ο προσδιορισμός και η αποσαφήνιση του ρόλου (διακριτού ή συμπληρωματικού) κάθε εμπλεκόμενου φορέα στην υλοποίηση έργων και δράσεων.

Παράλληλα, η αποτελεσματικότητα του προγράμματος εξαρτάται αλλά και επιτυγχάνεται μόνο μέσα από συντονισμένη λειτουργία. Με δεδομένο τον πρωταρχικό αλλά και ουσιαστικό ρόλο που πρέπει να επιτελέσει η Εταιρεία Τουρισμού, η στήριξη της ως μηχανισμού προγραμματισμού, συντονισμού και παρακολούθησης κρίνεται απαραίτητη από το σύνολο των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων.

Αναφορικά δε με τους τελευταίους, η ενεργητικότητα αλλά και η δυνατότητα άμεσης συμβολής στην ανάπτυξη του τουρισμού κύρια ως φορέων υλοποίησης πολλών εκ των προτεινόμενων ενεργειών, αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες ένταξης και συμμετοχής τους σε μια τέτοια διαδικασία.

Επιγραμματικά αλλά και συγκεντρωτικά, οι φορείς που εμπλέκονται με την υλοποίηση του προγράμματος με τους κύριους ρόλους τους είναι:

1. Κεντρικές Υπηρεσίες Υπουργείων (χάραξη πολιτικής, φορείς χρηματοδότησης, διαχείρισης και υλοποίησης έργων και προγραμμάτων).
2. Δημόσιοι Οργανισμοί: Υλοποίηση πολιτικών.
3. Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: χάραξη πολιτικής, φορέας χρηματοδότησης, διαχείρισης Π.Ε.Π. και υλοποίησης έργων, καθώς και άσκηση ελεγκτικών και αδειοδοτικών αρμοδιοτήτων μέσω της Δ/σης Τουρισμού.
4. Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις: Φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων.
5. ΟΤΑ και θυγατρικές επιχειρήσεις: φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων.
6. Αναπτυξιακές εταιρείες: επιστημονική στήριξη, φορείς υλοποίησης έργων.

2.3. Πρόταση για τους άξονες και τις μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα και των αναγκαίων κοινών δράσεων των δημόσιων και των ιδιωτικών φορέων.

- Επαγγελματικοί και Συλλογικοί φορείς: Φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων.
- Μεμονωμένες ιδιωτικές επιχειρήσεις: Φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων.
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις: Φορείς υλοποίησης και υποστήριξης έργων.
- Εταιρεία Τουρισμού Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: Φορείς υλοποίησης και χρηματοδότησης έργων.

Κομβικό σημείο για την επιτυχία του προγράμματος και την αποτελεσματική εφαρμογή του αποτελεί ο προσδιορισμός και η αποσαφήνιση του ρόλου (διακριτού ή συμπληρωματικού) κάθε εμπλεκόμενου φορέα στην υλοποίηση έργων και δράσεων. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η άσκοπη διάθεση πόρων προς ασύμπτωτες κατευθύνσεις, στα πλαίσια ενός άγονου και άσκοπου ανταγωνισμού καλλιεργούμενου μέσα από τοπικιστικές έριδες και αντιπαραθέσεις.

Παράλληλα η αποτελεσματικότητα του προγράμματος εξαρτάται αλλά και επιτυγχάνεται μόνο μέσα από συντονισμένη λειτουργία. Με δεδομένο τον πρωταρχικό αλλά και ουσιαστικό ρόλο που πρέπει να επιτελέσει η Εταιρεία Τουρισμού Αν. Μακεδονίας και Θράκης, η στήριξη της ως μηχανισμού προγραμματισμού, συντονισμού και παρακολούθησης κρίνεται απαραίτητη από το σύνολο των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων. Αποτελεί το κοινό σημείο αναφοράς των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων και το πεδίο συνεργασίας τους προκειμένου το πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης να έχει τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

2.4. Πρόγραμμα δράσης

ΑΞΟΝΑΣ 1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΜΕΤΡΟ 1.1 ΙΔΡΥΣΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

- ΔΡΑΣΗ 1.1.1 Ίδρυση νέων - επέκταση υφισταμένων ξενοδοχειακών μονάδων
- ΔΡΑΣΗ 1.1.2 Ποιοτική αναβάθμιση υφισταμένων ξενοδοχειακών μονάδων
- ΔΡΑΣΗ 1.1.3 Δημιουργία ξενώνων - καταλυμάτων - ενοικιαζομένων δωματίων και καταφυγίων σε ορεινές - μειονεκτικές περιοχές

ΜΕΤΡΟ 1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

- ΔΡΑΣΗ 1.2.1 Ίδρυση νέων υποδομών εστίασης και αναψυχής
- ΔΡΑΣΗ 1.2.2 Ποιοτική αναβάθμιση υφισταμένων υποδομών εστίασης και αναψυχής

ΜΕΤΡΟ 1.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 1.3.1 Υλοποίηση επενδυτικών πρωτοβουλιών προς την κατεύθυνση του εναλλακτικού τουρισμού.
- ΔΡΑΣΗ 1.3.2 Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων προς την διαμονή και την εστίαση των επισκεπτών

ΜΕΤΡΟ 1.4 ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΞΙΟΘΕΑΤΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 1.4.1 Ανάδειξη αρχαιολογικών - ιστορικών χώρων και μνημείων
- ΔΡΑΣΗ 1.4.2 Ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους (προστατευόμενες περιοχές, αισθητικά δάση, σπήλαια, φαράγγια, απολιθωμένα δάση)
- ΔΡΑΣΗ 1.4.3 Ανάδειξη - αξιοποίηση υδάτινου δυναμικού (παραθαλάσσιες - παραλίμνιες - παραποτάμιες περιοχές)
- ΔΡΑΣΗ 1.4.4 Αξιοποίηση - ανάδειξη τοπίων (θέσεις θέας, χώροι παραμονής επισκεπτών, σημεία πληροφόρησης και προσανατολισμού)
- ΔΡΑΣΗ 1.4.5 Υλοποίηση αισθητικών παρεμβάσεων (σημεία εισόδου της Περιφέρειας και των κυριότερων πόλεων, όπως και κατά μήκος των διαδρομών)

ΑΞΟΝΑΣ 2. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΟΥΝ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΜΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ

ΜΕΤΡΟ 2.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ - ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

- ΔΡΑΣΗ 2.1.1 Στήριξη Πολιτιστικών εκδηλώσεων
- ΔΡΑΣΗ 2.1.2 Στήριξη Λαογραφικών εκδηλώσεων
- ΔΡΑΣΗ 2.1.3 Στήριξη Αθλητικών εκδηλώσεων

ΜΕΤΡΟ 2.2 ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 2.2.1 Διοργάνωση εκθέσεων - γιορτών
- ΔΡΑΣΗ 2.2.2 Διαμόρφωση προθηκών προβολής των τοπικών προϊόντων σε τουριστικά σημεία της περιφέρειας
- ΔΡΑΣΗ 2.2.3 Ενέργειες προώθησης των τοπικών προϊόντων (συσσκευασίες και προσφορές γνωριμίας, γευσιγνωστικές εκδηλώσεις, προτεινόμενες χρήσεις για τον καταναλωτή κ.λπ.)
- ΔΡΑΣΗ 2.2.4 Απόκτηση ταυτότητας τοπικών προϊόντων (έμφαση στον γεωγραφικό προσδιορισμό)
- ΔΡΑΣΗ 2.2.5 Διασύνδεση τουριστικών επιχειρήσεων - παραγωγικών μονάδων (clusters)

ΑΞΟΝΑΣ 3. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΜΕΤΡΟ 3.1 ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 3.1.1 Στήριξη της λειτουργίας σχολών τουριστικής εκπαίδευσης

ΜΕΤΡΟ 3.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 3.2.1 Κατάρτιση επιχειρηματιών στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών και φορέων Ο.Τ.Α.

ΜΕΤΡΟ 3.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

- ΔΡΑΣΗ 3.3.1 Κατάρτιση ανέργων - απασχολουμένων - γυναικών στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών
- ΔΡΑΣΗ 3.3.2 Κατάρτιση νέων επιχειρηματιών στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών και γενικά στην καλλιέργεια επιχειρηματικής τουριστικής κουλτούρας

ΑΞΟΝΑΣ 4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΜΕΤΡΟ 4.1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- ΔΡΑΣΗ 4.1.1 Ολοκλήρωση Εγνατίας Οδού και καθέτων αξόνων
- ΔΡΑΣΗ 4.1.2 Βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των αεροδρομίων
- ΔΡΑΣΗ 4.1.3 Εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου
- ΔΡΑΣΗ 4.1.4 Ίδρυση νέων και εκσυγχρονισμός υφισταμένων λιμενικών υποδομών

ΜΕΤΡΟ 4.2 ΕΝΔΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

- ΔΡΑΣΗ 4.2.1 Ενδοπεριφερειακή διασύνδεση των Ορεινών περιοχών και των αστικών κέντρων

ΑΞΟΝΑΣ 5. ΠΡΟΒΟΛΗ - ΠΡΩΘΗΣΗ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΜΕΤΡΟ 5.1 ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ ΩΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

- ΔΡΑΣΗ 5.1.1 Ολοκληρωμένη πολυετής καμπάνια
- ΔΡΑΣΗ 5.1.2 Παραγωγή και διάθεση υλικού προβολής (εκδόσεις, ταινίες, ιστοσελίδες, infokiosks)
- ΔΡΑΣΗ 5.1.3 Συμμετοχή σε εκθέσεις

ΜΕΤΡΟ 5.2 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 5.2.1 Ίδρυση και λειτουργία γραφείων πληροφόρησης - παροχής τουριστικών υπηρεσιών
- ΔΡΑΣΗ 5.2.2 Έκδοση ετήσιου οδηγού τουριστικών υπηρεσιών
- ΔΡΑΣΗ 5.2.3 Σήμανση εισόδων και βασικών τουριστικών προορισμών

ΜΕΤΡΟ 5.3 ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- ΔΡΑΣΗ 5.3.1 Οριζόντια δικτύωση τουριστικών υπηρεσιών
- ΔΡΑΣΗ 5.3.2 Κάθετη δικτύωση τουριστικών υπηρεσιών
- ΔΡΑΣΗ 5.3.3 Δράσεις προώθησης διασυνοριακής συνεργασία μεταξύ των φορέων υλοποίησης τουριστικής πολιτικής στην περιφέρεια

ΜΕΤΡΟ 5.4 ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

- ΔΡΑΣΗ 5.4.1 Στήριξη της λειτουργίας της εταιρείας τουρισμού Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

ΜΕΤΡΟ 5.5 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- ΔΡΑΣΗ 5.5.1 Διαμόρφωση μηχανισμού παρακολούθησης τουριστικών εξελίξεων
- ΔΡΑΣΗ 5.5.2 Δημιουργία βάσης τουριστικών δεδομένων
- ΔΡΑΣΗ 5.5.3 Διεξαγωγή έρευνας ικανοποίησης επισκεπτών
- ΔΡΑΣΗ 5.5.4 Θέσπιση προτύπων - βραβείων ποιότητας τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών

Κομβικό σημείο για την επιτυχία του προγράμματος και την αποτελεσματική εφαρμογή του αποτελεί ο προσδιορισμός και η αποσαφήνιση του ρόλου (διακριτού ή συμπληρωματικού) κάθε εμπλεκόμενου φορέα στην υλοποίηση έργων και δράσεων.

Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος εξαρτάται αλλά και επιτυγχάνεται μόνο μέσα από συντονισμένη λειτουργία. Με δεδομένο τον πρωταρχικό αλλά και ουσιαστικό ρόλο που πρέπει να επιτελέσει η Εταιρεία Τουρισμού, η στήριξη της ως μηχανισμού προγραμματισμού, συντονισμού και παρακολούθησης κρίνεται απαραίτητη από το σύνολο των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων.

Αναφορικά δε με τους τελευταίους, η ενεργητικότητα αλλά και η δυνατότητα άμεσης συμβολής στην ανάπτυξη του τουρισμού κύρια ως φορέων υλοποίησης πολλών εκ των προτεινόμενων ενεργειών, αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες ένταξης και συμμετοχής τους σε μια τέτοια διαδικασία.

Σημαντική παράμετρο για την εφαρμογή του προγράμματος αποτελεί η Ζωνοποίηση της Περιφέρειας σε τέσσερις (4) Ζώνες τουριστικής ανάπτυξης με διαφορετικές προτεραιότητες μεταξύ τους, αλλά ενταγμένες σε μια ενιαία φιλοσοφία για την ανάπτυξη ενός συνολικού τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας.

ΖΩΝΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
Ζώνη Ώριμης Τουριστικής Ανάπτυξης - Ζώνη Α'	- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών - Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος με εναλλακτικές μορφές τουρισμού υψηλών προδιαγραφών.
Ζώνη Τουριστικά Αναπτυσσόμενη - Ζώνη Β'	- Ενίσχυση και ποιοτική βελτίωση του τουριστικού δυναμικού - Διατήρηση και προβολή της ταυτότητας και της παράδοσης
Ζώνη Δυναμικής Τουριστικής Ανάπτυξης - Ζώνη Γ'	- Συνδυασμένη ανάπτυξη μαζικού και εναλλακτικού τουρισμού - Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς - αναζωογόνηση της υπαίθρου
Αναξιοποίητη Τουριστική Ζώνη - Ζώνη Δ'	- Σταδιακή ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού - Αξιοποίηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς - συγκράτηση του πληθυσμού

2.5. Στρατηγική μάρκετινγκ και επικοινωνιακή στρατηγική

Η υλοποίηση των επιδιωκόμενων στόχων του προγράμματος ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης περνά μέσα από την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου, ρεαλιστικού και αποτελεσματικού στρατηγικού σχεδιασμού marketing, ο οποίος θα εξειδικεύεται σε διαδικασίες, μέτρα και δράσεις που θα συγκλίνουν στην ανάδειξη της περιοχής ως ενός τουριστικού προορισμού που συγκεντρώνει τα ιδιαίτερα δυναμικά και αξιοποιήσιμα χαρακτηριστικά.

Με το στρατηγικό σχεδιασμό του marketing, επιδιώκεται η ανάπτυξη μιας διαφοροποιημένης τουριστικής πολιτικής έναντι των ανταγωνιστών, έτσι ώστε το τελικό τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης να διαμορφώσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

Η προτεινόμενη για εφαρμογή πολιτική marketing θα πρέπει να υιοθετήσει τις στρατηγικές επιλογές της μελέτης τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας, όπως αυτές εκφράζονται από τον Κεντρικό και τους Ειδικούς Στόχους, αλλά και τις επιμέρους προτεραιότητες, με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και ειδικότερα της S.W.O.T. ανάλυσης της περιοχής.

Σε ειδικό κεφάλαιο της μελέτης παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της στρατηγικής marketing, οι οποίες θα πρέπει να εξειδικευτούν ύστερα από εκπόνηση ειδικής μελέτης μέσω της δράσης 5.1.1 του προτεινόμενου προγράμματος.

Οι κύριοι άξονες που πρέπει να εστιάζεται η στρατηγική μάρκετινγκ είναι:

- Προσέγγιση νέων αγορών. Θα πρέπει να εστιαστεί στην αξιολόγηση των νέων αγορών καθώς στη μεθοδολογία προσέγγισής τους. Πλεονέκτημα αποτελεί η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων από τη χώρα μας και οι δυνατότητες προβολής του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.
- Επέκταση και υποστήριξη υφιστάμενων αγορών μέσω προσφοράς πακέτων εκδρομών, συμμετοχής σε εκθέσεις κ.ά.
- Συνεργασία μεταξύ των νομών της Περιφέρειας, αλλά επίσης διαπεριφερειακή και διακρατική, για την κοινή προβολή των τουριστικών πόρων και προώθηση πακέτων διακοπών.
- Επιμήκυνση τουριστικής περιόδου με έμφαση στα προϊόντα εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Πληροφόρηση για την τουριστική αγορά μέσω εντύπων, ιστοσελίδων, διεθνών αθλητικών και άλλων γεγονότων που διοργανώνει η Ελλάδα, κ.ά.

